

DATE 26 August, 2016
REFERENCE ONL-TTB-03814
DEPARTMENT Offshore-NL

SUBJECT Update Afwegingsnotitie VKA Hollandse Kust (zuid) Alpha en Beta

Update afwegingsnotitie VKA

Voor het project 'net op zee Hollandse Kust (zuid)' (hierna " **HKZ**") is een afwegingsnotitie VKA opgesteld. Op 1 juli jl is deze notitie gepubliceerd op de website van Bureau Energieprojecten¹. Sinds die tijd heeft het project niet stilgestaan. Deze update van de afwegingsnotitie VKA geeft kort de belangrijkste ontwikkelingen sindsdien weer. Daarbij worden nieuwe elementen vermeld die naar inzicht van TenneT relevant kunnen zijn voor de te maken keuzes. De keuze voor het VKA wordt gemaakt door de minister van Economische Zaken (EZ) en de minister van Infrastructuur en Milieu (IenM). Middels deze notitie wordt ernaar gestreefd om op transparante wijze de ministers van EZ en IenM en de betrokken overheden te voorzien van de laatst bekende informatie in het project. Deze notitie moet worden gelezen in samenhang met de afwegingsnotitie VKA.

Ontwikkelingen sinds 1 juli 2016

Gedurende de zomermaanden heeft TenneT, na de publicatie van de afwegingsnotitie VKA op 1 juli jl, nog verschillende stappen gezet in de voorbereiding van een netaansluiting van het windenergiegebied Hollandse Kust (zuid). Relevant voor de te maken keuzes voor het VKA zijn met name een update op de volgende hieronder beschreven onderwerpen:

- 1) techniek/engineering (behorend bij de thema's 'techniek' en 'kosten' in de afwegingsnotitie VKA);
- 2) grondposities (behorend bij de thema's 'kosten' en 'omgeving'); en
- 3) toekomstbestendigheid

1. Techniek

Maasvlakte Noord

TenneT heeft de bestaande gesprekken voor een mogelijke aansluiting op de Maasvlakte voortgezet met het Havenbedrijf Rotterdam. Het Havenbedrijf Rotterdam heeft hierbij conform zienswijze op de concept-NRD aangegeven de tracéalternatieven 2A (Hoek van Holland) en 3/3A (Maasvlakte Zuid) af te wijzen en geeft voorkeur aan tracéalternatief 2 (Maasvlakte Noord). In de overleggen over tracéalternatief 2 heeft het Havenbedrijf Rotterdam een constructieve, kritische houding. De verschillende overleggen en contacten die gedurende de zomer plaats hebben gevonden tussen TenneT en het Havenbedrijf Rotterdam hebben geleid tot verduidelijking van details en randvoorwaarden voor tracéalternatief 2. Hierin heeft TenneT ingezet op het zo veel mogelijk betrekken van eigen experts, TenneT's ervaring en het adresseren van de vragen en

¹<http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/hoogspanning/noz-hollandse-kust-zuid/fase-1>

zorgen van het Havenbedrijf. In de verschillende overleggen en contacten die met het Havenbedrijf Rotterdam plaatsvonden, heeft het Havenbedrijf Rotterdam meerdere randvoorwaarden aangegeven voor een aanlanding op Maasvlakte Noord (in geval van tracéalternatief 2). Zorg van het Havenbedrijf Rotterdam zit hem met name in de veroorzaakte stremming van de Maasmond tijdens de aanlegwerkzaamheden van de kabels. TenneT heeft met het Havenbedrijf bekeken welke aanlegmethoden er zijn en wat dit qua stremming zou betekenen. Duidelijk is dat er met diverse gebruikelijke aanlegmethoden gewerkt kan worden om binnen de randvoorwaarden van het Havenbedrijf te blijven. TenneT heeft ook de zogenaamde HDD (Horizontal Directional Drilling) met het Havenbedrijf besproken als alternatieve aanlegmethode. Hiermee wordt geen stremming veroorzaakt. Het betreft hier een duurder optie (in de aanleg) die ook kan leiden tot een beperkte besparing op onderhoudskosten in de toekomst. Wanneer uitgevoerd wordt met een HDD wordt routealternatief 2 EUR +10 miljoen duurder. Om die reden neemt het totale kostenplaatje voor routealternatief 2 toe met EUR +10 miljoen. Met de gepleegde engineeringsinspanning en het inzicht in de aanlegmethoden en hun stremming zijn belangrijke zorgpunten van het Havenbedrijf die als zodanig onder het thema van omgeving in de afwegingsnotitie VKA waren benoemd verminderd.

Wateringen (tracéalternatieven 1 en 1a)

Uit een quick scan van onderzoeksbureau Mammoet is bekeken hoe zware transformatoren naar de mogelijke stationslocaties in Wateringen getransporteerd zouden kunnen worden. Nader onderzoek hiernaar is vereist, de voorlopige conclusie hieruit is dat alle drie de mogelijke stationslocaties in Wateringen technisch uitdagend zijn voor transport. Daarbij wordt voorzien dat de locatie Kassencomplex het eenvoudigst te bereiken zou zijn; bij Harnaschpolder en Woud-Harnasch zijn gezien de ligging nog grotere technische uitdagingen voorzien.

2. Grondposities

Maasvlakte Noord en Zuid

Voor de transformatorstationslocaties Maasvlakte Noord en Zuid heeft Havenbedrijf Rotterdam een concept reserveringsovereenkomst gestuurd. Daaruit blijkt de intentie dat voor beide mogelijke transformatorstationslocaties een plek beschikbaar wordt gehouden voor TenneT, zij het dat het Havenbedrijf Rotterdam heeft aangegeven de route op zee naar de transformatorlocatie op Maasvlakte Zuid (tracéalternatief 3/3A) af te wijzen en heeft hiervoor een alternatief tracé voorgesteld (dat echter een grotere lengte heeft). Nadere randvoorwaarden zullen moeten worden afgestemd met het Havenbedrijf (zie hiervoor ook onderdeel 1 van deze update).

Wateringen Kassencomplex

TenneT en de grondeigenaar van dit perceel hebben overeenstemming bereikt over aankoop van het complex. De randvoorwaarden zijn voor beide partijen duidelijk en de overeenkomst ligt momenteel ter ondertekening voor bij de directie van TenneT. Dit betekent dat indien deze locatie wordt aangewezen als het VKA, TenneT en de grondeigenaar direct zicht hebben op bouwrijpe levering conform de planning van net op zee HKZ. Dit betreft de afspraken met de verkopende (private) partij, de gemeente Westland is onveranderd tegen deze locatie als VKA.

Wateringen Harnaschpolder

In een gesprek met de gemeente Midden Delfland d.d. 19-08-2016 heeft de gemeente aangegeven dat het verzoek van TenneT op een reserveringsovereenkomst zal worden afgewezen. Hiertoe voert de gemeente twee redenen aan, te weten 1) reservering van exclusiviteit is niet mogelijk vanwege een eerdere reservering door een hotel en 2) de gemeente geeft de voorkeur aan het hotel boven de mogelijke komst van TenneT. De gemeente wil slechts indien het VKA zou vallen op Harnaschpolder nader in gesprek met TenneT over de voorwaarden. Dit brengt een onteigeningsrisico met zich mee, hetgeen zou kunnen maken dat de planning van net op zee HKZ niet gehaald wordt wanneer er niet tot minnelijke schikking wordt gekomen.

Wateringen Woud-Harnasch

Het Bedrijfschap Harnaschpolder heeft een concept reserveringsovereenkomst aangeboden aan TenneT. De voorwaarden die daarin worden geschetst maken dat acceptatie hiervan door TenneT een kosten opdrijvend effect zou hebben van EUR +10 miljoen ten opzichte van de bestaande afwegingsnotitie VKA. Dit is voornamelijk gedreven door een hogere prijs per vierkante meter voor dit perceel. Daarnaast is gebleken dat er nog een akkoord met een grondeigenaar ter plaatse gesloten zou moeten worden. Dit huis moet voor de benodigde ruimte voor het station door TenneT worden geamoveerd. Hierdoor ontstaan mogelijk meer kosten en er bestaat een onteigeningsrisico dat maakt dat de planning van net op zee HKZ niet gehaald wordt wanneer er niet tot minnelijke schikking wordt gekomen.

Dit betreffende huis is tevens een van de huizen genoemd in de afwegingsnotitie VKA als liggend in de magneetveldcontour van de stationslocatie. Nu duidelijk is dat dit huis toch moet worden verwijderd om de locatie mogelijk te maken vervalt dit punt. Een tweede object in de magneetveldzone blijkt het gemaal van het waterschap te zijn. Dit gemaal dient niet te worden aangemerkt als woning. In tegenstelling tot wat op bladzijde 41 van de afwegingsnotitie VKA staat laat het onderzoek dus zien dat voor de transformatorstation locatie Woud-Harnasch er zich binnen de 0,4 microtesla contour van de transformatorstation locatie *geen* woningen bevinden.

Gebleken is daarnaast dat tegenover het perceel Woud-Harnasch een nieuw ontwikkelproject staat gepland voor woningen. Het is zeer aannemelijk dat de toekomstige bewoners van de huizen in dit project de bouw van een transformatorstation een onwenselijke situatie zullen vinden.

3. Toekomstbestendigheid

De bestaande afwegingsnotitie VKA heeft een onderdeel toekomstbestendigheid² waarvan de inhoud nog steeds van toepassing is op de huidige situatie. Sinds de publicatie van de notitie is gebleken dat het Deense energiebedrijf Dong de windenergie op zee subsidietender voor de eerste Borssele kavels heeft gewonnen met een historisch lage prijs. Dit betekent dat deze tender een succes is geworden. Door dit succes acht TenneT de kans groter dat ook de andere windparkgebieden op zee (zoals in de figuur hieronder vermeld onder B, C en D) zullen worden ontsloten. Gezien de ligging van met name windenergiegebied B (Westrijn, of Hollandse Kust West/HKW) is de kans aannemelijk dat Wateringen dan

² Pagina 19 en verder Afwegingsnotitie VKA

wel Maasvlakte voor aansluiting hiervan in aanmerking komt.

Omgeving

Voor de stakeholders in Wieringen en Maasvlakte betekent deze ontwikkeling dat de algehele kans toeneemt dat de stroom die opgewekt wordt uit deze windenergiegebieden op zee op de bestaande 380 kV hoogspanningsstations van Wieringen dan wel Maasvlakte zal worden ontsloten. Ook de situatie waarin op zowel Maasvlakte als Wieringen wordt aangesloten is daarbij denkbaar³.

Het Havenbedrijf heeft een nadrukkelijke wens uitgesproken om, mocht Maasvlakte het VKA worden in geval van het windenergiegebied HKZ, op zoek te gaan naar synergiën tussen HKZ en het windenergiegebied HKW met zo min mogelijk verstoring voor de Rotterdamse haven als gevolg. Onder andere het gebruik van HDD's zou hiertoe kunnen bijdragen.

TenneT blijft hangende deze toekomstige ontwikkelingen in nauw overleg met zowel bevoegd gezag als relevante stakeholders.

³ Vergelijk ook pagina 21 afwegingsnotitie VKA in dit verband waar Hollandse Kust Westrijn (HKW) wordt beschreven.